

AHOLI ORASIDA HUQUQIY MADANIYATNI YUKSALTIRISH.

Raxmatov Nozimjon G'afarovich

*O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirlining 2-son
Toshkent akademik litseyi Huquqshunoslik fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Bizning bilishimizcha huquqiy madaniy bir necha turli bo'ladi. Anashulardan biri jamiyatning ya'ni aholining huquqiy madaniyati yuksaltirish hisoblanadi. Ushbu maqolada ana shu turi ya'ni aholining huquqiy madaniyatini yuksaltirish davlatning huquqiy darajasini yaxshilash masalalari yoritilib o'tilgan.*

Kalit so'zlar: *huquqiy madaniyat, qonun ustuvorligi, oila, jamiyat, mahalla, odob axloq qidalari, huquqiy ong, huquqiy targ'ibot, demokratik davlat.*

Aholi orasida huquqiy madaniyatni yuksaltirish albatta qonun ustuvorligini ta'minlash va qonuniylikni mustahkamlashning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi.

Huquqiy madaniyatni yuksaltirishda eng avvalo, huquqiy ta'lim va tarbiya borasidagi ishlarni tizimli va davomli olib borish, bunda oila, mahalla va fuqarolik jamiyati va boshqa institutlarning ishtiroki alohida o'rin tutadi.

Aholi orasida huquqiy madaniyatni rivojlantirishda, avvalo, huquqiy immunitetni shakllantirish har bir shaxsda qonunlarga va odob axloq qoidalariga, milliy qadriyatlarga hurmat tuyg'usini uyg'otishdan boshlash lozim, chunki huquqiy madaniyatning asosiy tushunchalari shular hisoblanadi. Shu o'rinda huquqiy madaniyatga ta'rif beradigan bo'lsak; huquqiy madaniyat - bu kishilarning huquqiy bilim darajasi, huquqqa nisbatan ongli munosabati, huquqni hurmat qilish va unga rioya qilish tushuniladi.

Biz davlatning huquqiy holatini yaxshilash uchun uning birdan bir manbai bo'lgan xalq ya'ni aholining yashash tarzi, mehnat qilishi, har bir shaxsni ilm olishi bilan bog'liq huquqiy me'yorlarni bilishini va ularga bu haqida tushuncha, ma'lumotlar beradigan kadrlarni davlatimizda sonini oshirishga qaratilgan chora tadbirlar amalga oshirilmoqda. Respublika hududida yuridik klinika faoliyat olib borilmoqda va yosh huquqshunoslarni sonini ko'paytirish maqsadida viloyatlar va Toshkent shahrida "Yuridik texnikumlar" tashkil etilgan. Bundan maqsad yosh yuristlar tomonidan yurtimizda huquqiy demokratik davlat barpo etish va fuqarolar jamiyatini shakllantirish borasidagi keng ko'lamli islohotlar amalga oshirish, qonun ustuvorligini ta'minlash va yuksak darajadagi huquqiy ong va huquqiy madaniyatga ega bo'lgan barkamol avlodni tarbiyalash ko'zlangan. Albatta qaysidir ma'noda yosh huquqshunoslar davlatning huquqiy targ'ibotchilari hisoblanadi. Huquqiy targ'ibot ham bir o'rinda huquqiy madaniyatni shakllantirishda alohida o'rin tutadi. Huquqiy targ'ibot - bu jamiyat va davlatning huquqiy siyosatini, strategik maqsadini fuqarolarga, ommaga yetkazishga qaratilgan ma'rifiy va targ'ibot usullaridir. Anglash mumkinki, huquqiy madaniyatni

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

aholi orasida keng yoyilishi uchun huquqiy targ'ibotni ta'sirchanligi va xalqqa tushunarli ekaniga ham bog'liq.

Huquqiy targ'ibotni amalga oshirish mumkin bo'lgan vazifalar sifatida quyidagilarni misol qilib keltirishimiz mumkin:

1) Umumiy o'rta ta'lim, kasb-hunar kolleji, oliy ta'lim muassasalarida huquq sohasidagi ko'rik tanlovlar sonini oshirish

2) Televideniya, radio orqali huquq sohasiga oid ma'lumotlarni keng hamda aholining huquqiy ongi yuzasidan kelib chiqqan holda targ'ibot ishlarini olib borish

3) O'rta ta'lim sohasida o'quvchilarni huquq sohasiga jalb etish chora tadbirlarini ko'rish, shuningdek konstitutsiya va inson huquqlarini o'rganish bo'yicha darslar va darsliklar tashkil qilish, yoshlarning huquqiy bilim va savodxonlik darajasini yuksaltirib borish

Inson o'zini huquqiy jihatdan yetuk, bilimli deb hisoblashi uchun birinchi o'rinda jamiyatda o'rnatilgan huquq normalariga nisbatan hurmat ruhi shakllangan bo'lishi lozim. Aholi orasida huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirish, mamlakatimiz yoshlari ongida qonunlarga hurmat ruhini singdirish masalalari juda muhim, chunki Vatanimizning rivojlanishi, yanada demokratik va islohotlarining muvaffaqiyati ko'p jihatdan xalqimizning huquqiy ongi hamda huquqiy madaniyatiga bog'liq.

Yuksak huquqiy madaniyat demokratik jamiyat poydevori hamda huquqiy tizimi yetukligining ifodasi deb ayta olamiz. U jamiyatdagi hayotiy jarayonlariga fa'ol ta'sir ko'rsatuvchi, fuqarolarning, barcha ijtimoiy guruhlarining jipslashuviga ko'maklashuvi, jamiyatning yaxlitligi hamda batartibligini ta'minlovchi omildir.

Aholi orasidagi huquqiy madaniyat yuksalishi natijasida davlat huquqiy me'yorlariga amal qilish va uni himoya qilish ularda ishlab chiqilayotgan yuridik hujjatlarning samarali va adolatli bo'lishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib aytganda, aholi orasida huquqiy madaniyatni yuksalishi natijasida qonunga bo'lgan itoat tuyg'usi rivojlanishiga olib keladi. Davlatni demokratlashtirish maqsadida fuqarolarning huquqiy ongi, huquqiy ma'daniyati, ta'lim –tarbiyasini yanada yuksaltirish, yoshlarning huquq sohasiga bo'lgan qiziqishlarni oshirish, ularni huquqiy jihatdan yetuk va barkamol avlod etib tarbiyalash asosiy maqsadlardan biri.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ахмедшаева М., Нажимов М. *Хуқук нима?* – Т.: ТДЮИ, 2003.
2. Наршабаева, А. Ю. (2021). РОЛЬ РОДНОГО ЯЗЫКА В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ НА ОСНОВЕ БИЛИНГВИЗМА: Наршабаева Алия Юмутбаевна Старший преподаватель, Кафедра иностранных языков Нукусского государственного педагогического института имени Ажинияза. *Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал*, (6), 27-39.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

3. Наршабаева, А. Ю. (2021). Совершенствование педагогического механизма развития у студентов культуры межнационального общения на основе билингвального подхода. *Глобальный научный потенциал*, (5), 135-140.
4. Yumutbaevna, N. A. (2021). EDUCATING STUDENTS FOR TOLERANCE IN A BILINGUAL LEARNING ENVIRONMENT. *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities*, 1(1.5 Pedagogical sciences).
5. Yumutbaevna, N. A. (2022). Pedagogical issues of formation of tolerance among youth in conditions of globalization.
6. Журакулов, Р. Д., & Журакулий, Г. Р. (2024, October). Клишированные образования в текстах сказки. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 77-80).
7. Sharifboyeva, R., & Juraquliy, G. R. (2024, April). ROLE OF PHONETICS IN LEARNING ENGLISH. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 228-231).
8. Alimov, S. K. (2024). THE ROLE OF NATIONAL IDEOLOGY IN THE DEVELOPMENT OF THE COUNTRY. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 2(6), 59-62.
9. Kodirovna, Y. D. (2022). Peculiarities of teaching English based on a communicative approach to students of the Tourism department. *International journal of pedagogics*, 2(10), 68-71.
10. Botir o'g'li, R. S. (2024). CRIMINAL LIABILITY FOR FRAUDULENT ENTREPRENEURSHIP. *Web of Teachers: Inderscience Research*, 2(12), 94-97.
11. Muxammadixonovna, I. S., & Alimardon og, A. T. (2024). YANGI OZBEKISTONDA MEHNAT HUQUQINING RAQAMLASHTIRISH. *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH*, 2(20), 77-81.
12. Байназаров, М. М., Миркасимова, Х. Х., Саидалиев, С. С., Камолходжаев, Д. А., & Тураев, Б. Ш. (2023). Выявление маркеров хантавирусной инфекции в Узбекистане.
13. To'rayev, B. (2024). БИРЛАМЧИ ТИББИЙ-САНИТАРИЯ ЁРДАМИ МУАССАСАЛАРИНИНГ ЭРКАКЛАР РЕПРОДУКТИВ САЛОМАТЛИГИНИ САҚЛАШГА ҚАРАТИЛГАН ФАОЛИЯТИНИНГ АЙРИМ ЖИХАТЛАРИ.
14. Ишанходжаева, Г. Т. (2023). Нейропсихологическое исследование когнитивной деятельности у детей нейросенсорной тугоухостью.
15. Rakhimbaeva, G. S., Ishankhodzhaeva, G. T., & Asomova, N. I. (2022). COGNITIVE DISORDERS DEGREE IN CHILDREN WITH POST-COVID SYNDROME. *British Medical Journal*, 2(3).
16. Barziyev, O. H. (2021). Traditional poetic series associated with the name of Fergana. *Scientific journal of Fergana State University*, 3(3), 108-114.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

17. Barziev, O. (2021). LYRICAL INTERPRETATION OF “I” IN THE POETRY OF ANBAR OTIN, DILSHODI BARNO AND SAMAR BONU. *CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PHILOLOGICAL SCIENCES*, 2(06), 61-66.

18. Khayitbaevich, D. K. (2024). EXPLORING THE FLEXIBILITY OF ADJECTIVE ORDER IN ENGLISH: COGNITIVE, PRAGMATIC, AND STYLISTIC PERSPECTIVES. *AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING*, 2(5), 593-597.

19. Khayitbaevich, D. K. (2024). Analysis of Word Transposition Types in English and Uzbek Languages. *Cognify: Journal of Artificial Intelligence and Cognitive Science*, 1(1), 59-65.

20. Shodiyeva, G. (2024). O ‘ZBEK VA INGLIZ TILIDA SO ‘ZLARNI TURKUMLARGA AJRATISH MASALALARI. *Interpretation and researches*, (4 (26)).

21. Shodieva, G. (2023). TRANSPOSITION OF WORD CATEGORIES IN UZBEK. *Results of National Scientific Research International Journal*, 2(4), 40-46.

